

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (nagytanács)

2018. július 25.*

„Előzetes döntéshozatal – Állami támogatások – A megújuló energiaforrások és az energiaigényes vállalkozások támogatását célzó program – (EU) 2015/1585 határozat – Az EUMSZ 107. cikkre tekintettel való érvényesség – Elfogadhatóság – Az alapeljárás felperesei által benyújtott megsemmisítés iránti kereset hiánya”

A C-135/16. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Verwaltungsgericht Frankfurt am Main (Frankfurt am Main-i közigazgatási bíróság, Németország) a Bírósághoz 2016. március 7-én érkezett, 2016. február 23-i határozatával terjesztett elő

a **Georgsmarienhütte GmbH**,

a **Stahlwerk Bous GmbH**,

a **Schmiedag GmbH**,

a **Harz Guss Zorge GmbH**

és

a **Bundesrepublik Deutschland**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (nagytanács),

tagjai: K. Lenaerts elnök, R. Silva de Lapuerta, M. Ilešić, J. L. da Cruz Vilaça (előadó), A. Rosas és J. Malenovský tanácselnökök, Juhász E., A. Borg Barthet, D. Šváby, A. Prechal és C. Lycourgos bírák,

főtanácsnok: M. Campos Sánchez-Bordona,

hivatalvezető: M. Aleksejev tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2017. december 5-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- a Georgsmarienhütte GmbH, a Stahlwerk Bous GmbH, a Schmiedag GmbH és a Harz Guss Zorge GmbH képviselőiben H. Höfler és H. Fischer Rechtsanwälte,

* Az eljárás nyelve: német.

- a német kormány képviseletében T. Henze és R. Kanitz, meghatalmazotti minőségben, segítőjük: T. Lübbig Rechtsanwalt,
- az Európai Bizottság képviseletében T. Maxian Rusche és K. Herrmann, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2018. február 27-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,
meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az SA.33995 (2013/C) (korábbi 2013/NN) számú állami támogatásról (végrehajtotta Németország a megújuló energiaforrásokból előállított villamos energia és az energiaigényes vállalkozások támogatása érdekében) szóló, 2014. november 25-i (EU) 2015/1585 bizottsági határozat (HL 2015. L 250., 122. o.; a továbbiakban: vitatott határozat) érvényességére vonatkozik.
- 2 E kérelmet az egyrészt a Georgsmarienhütte-csoport négy társasága, nevezetesen a Georgsmarienhütte GmbH, a Stahlwerk Bous GmbH, a Schmiedag GmbH és a Harz Guss Zorge GmbH, másrészt pedig a Bundesrepublik Deutschland (Németországi Szövetségi Köztársaság) között folyamatban lévő eljárásban terjesztették elő, amelynek tárgya az e társaságoknak nyújtott, a belső piaccal összeegyeztethetetlennek nyilvánított jogellenes támogatásoknak a vitatott határozat meghozatalát követően történő visszatéríttetése.

A német jog

- 3 Az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, hogy a Gesetz zur Neuregelung des Rechtsrahmens für die Förderung der Stromerzeugung aus erneuerbaren Energien (a megújuló energiaforrásokból előállított villamos energia termelésének előmozdítására vonatkozó jogi háttér új szabályozásáról szóló törvény; BGBl. 2011. I, 1634. o.; a továbbiakban: 2012. évi EEG) lényegében a megújuló energiaforrásokból előállított villamos energia által okozott költségeket kompenzáló mechanizmust vezetett be szövetségi szinten. E mechanizmus többek között egy pótdíjon (a továbbiakban: EEG-pótdíj) alapul, amely azon költséget jelenti, amelyet a villamosenergia-szolgáltatók főszabály szerint áthárítanak a vevőkre és a végső villamosenergia-fogyasztókra.
- 4 Kivételesen egy különleges ellentételezési rendszer keretében a 2012. évi EEG a nagy energiafogyasztással rendelkező energiaigényes vállalkozások (a továbbiakban: energiaigényes vállalkozások) számára lehetővé teszi a 40., 41. és 43. §-a alapján az EEG-pótdíj maximalizálását. E maximalizálás célja, hogy csökkentse e vállalkozások energetikai költségeit, és így megőrizze a nemzetközi versenyképességüket.
- 5 A 2012. évi EEG 40. §-a előírja, hogy az EEG-pótdíjat a Bundesamt für Wirtschaft und Ausfuhrkontrolle (szövetségi gazdasági és exportellenőrzési hivatal, a továbbiakban: BAFA) kérelemre maximalizálja.

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

- 6 Az alapeljárás felperesei a Georgsmarienhütte-csoporthoz tartozó négy társaság. E vállalkozások acélgyártással, öntéssel és acélfeldolgozással foglalkoznak, és a BAFA a 2013-as és 2014-es évekre vonatkozóan olyan határozatokat hozott, amelyekben maximalizálta e társaságok EEG-pótdíját.

- 7 E maximalizáló határozatokat azonban a BAFA a 2014. november 25-i határozataiban az érintett összegek egy része erejéig visszaható hatállyal visszavonta (a továbbiakban: a részleges visszavonásról szóló határozatok). A BAFA továbbá elutasította az alapeljárás felperesei által a részleges visszavonásról szóló határozatokkal szemben benyújtott panaszokat.
- 8 A részleges visszavonásról szóló határozatok meghozatalára a vitatott határozat végrehajtása keretében került sor, amely határozatban az Európai Bizottság megállapította, hogy jogellenes állami támogatásnak minősül többek között az energiaigényes vállalkozások javára bevezetett különleges ellentételezési rendszer, és arra kötelezte a Németországi Szövetségi Köztársaságot, hogy a belső piaccal összeegyeztethetetlen támogatásokat térítse vissza a támogatások kedvezményezettjeivel.
- 9 Közelebbről a vitatott határozatban a Bizottság megállapította, hogy az EEG-pótdíj energiaigényes vállalkozások javára történő csökkentésében álló támogatás összeegyeztethető a belső piaccal akkor, ha a támogatás az e határozat 3. cikkének (1) bekezdésében említett négy kategória valamelyikébe tartozik. Az említett határozat 3. cikkének (2) bekezdése szerint minden olyan támogatás, amely nem tartozik az e 3. cikk (1) bekezdésében említett kategóriák valamelyikébe, a belső piaccal összeegyeztethetetlen, ennél fogva a Németországi Szövetségi Köztársaság ugyanezen határozat 6. és 7. cikke szerint köteles a belső piaccal összeegyeztethetetlen támogatásokat a vitatott határozat III. mellékletében előírt módokon a kedvezményezettekkel visszatéríttetni.
- 10 Az alapeljárás felperesei keresetet nyújtottak be többek között az említett részleges visszavonásról szóló határozatokkal szemben a Verwaltungsgericht Frankfurt am Mainhoz (Frankfurt am Main-i közigazgatási bíróság, Németország).
- 11 E bíróság előtt az említett felperesek kétségeket fogalmaztak meg azzal kapcsolatban, hogy a Bizottság az EEG-pótdíj maximalizálását az EUMSZ 107. cikk értelmében vett „állami támogatásnak” minősítette. A Verwaltungsgericht Frankfurt am Mainhoz (Frankfurt am Main-i közigazgatási bíróság) e körülmények között határozott úgy, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdést terjeszti a Bíróság elé:

„Sérti-e a [vitatott] határozat [...] az [EUM-Szerződést] azáltal, hogy a Bizottság az EEG-pótdíj maximalizálását az EUMSZ 107. cikk szerinti támogatásnak minősíti?”

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem elfogadhatóságáról

- 12 Az alapügyben lényegében a vitatott határozat érvényességét vitatják, mivel e határozat az EEG-pótdíj maximalizálását az EUMSZ 107. cikk értelmében vett „állami támogatásnak” minősítette.
- 13 A Bizottság az 1994. március 9-i TWD Textilwerke Deggendorf ítéletre (C-188/92, EU:C:1994:90) hivatkozva azzal érvel, hogy az előzetes döntéshozatal iránti kérelem elfogadhatatlan, mivel az alapeljárás felperesei a vitatott határozattal szemben nem nyújtottak be megsemmisítés iránti keresetet az Európai Unió Törvényszékéhez.
- 14 Emlékeztetni kell arra, hogy az említett ítélet 17. pontjában, amely ítéletet egy, az alapüggyel hasonlóságokat mutató ügyben hirdették ki, a Bíróság lényegében kimondta, hogy különösen a jogbiztonsággal kapcsolatos megfontolásokból nincs arra lehetőség, hogy az olyan bizottsági határozat tárgyát képező állami támogatás kedvezményezettje, amelyet közvetlenül kizárólag azon tagállamnak címeztek, amely tagállamban e kedvezményezett illetőséggel rendelkezik, amely kedvezményezett az EUMSZ 263. cikk alapján minden kétséget kizáróan megtámadhatta volna e határozatot, ám az e rendelkezés hatodik bekezdésében előírt jogvesztő határidőt hagyta lejárni, eredményesen megkérdőjelezze az említett határozat jogszerűségét a nemzeti bíróságok előtt az ugyanezen határozat végrehajtása érdekében hozott nemzeti intézkedésekkel szemben benyújtott keresettel (lásd továbbá:

2001. február 15-i Nachi Europe ítélet, C-239/99, EU:C:2001:101, 30. pont; 2015. március 5-i Banco Privado Português és Massa Insolvente do Banco Privado Português ítélet, C-667/13, EU:C:2015:151, 28. pont).

- 15 A Bíróság konkrétabban megállapította, hogy ilyen esetben az ezzel ellentétes megoldás elfogadása annak elismerését jelentené, hogy a támogatás kedvezményezettje megkerülheti a határozat jogerejét, amely a jogbiztonság elve értelmében a jogorvoslati határidő lejártát követően minden határozat sajátja (2001. február 15-i Nachi Europe ítélet, C-239/99, EU:C:2001:101, 30. pont; 2015. március 5-i Banco Privado Português és Massa Insolvente do Banco Privado Português ítélet, C-667/13, EU:C:2015:151, 28. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 16 A jelen ítélet 14. pontjában említett kizártság azonban abban az esetben is indokolt, ha a támogatás kedvezményezettje a nemzeti bíróság előtt akkor hivatkozik a bizottsági határozat érvénytelenségére, amikor az e határozattal szembeni, az EUMSZ 263. cikk hatodik bekezdésében előírt keresetindítási határidő még nem járt le.
- 17 Így valamely jogalany a nemzeti bírósághoz benyújtott keresetben azzal a feltétellel hivatkozhat a vele szemben hozott nemzeti határozat alapját képező uniós jogi aktusban foglalt rendelkezések érvénytelenségére, ha az EUMSZ 263. cikk negyedik bekezdése alapján az előírt határidőn belül ezen uniós jogi aktussal szemben megsemmisítés iránti keresetet is benyújtott, vagy ezt azért nem tette meg, mert nem rendelkezik kétségtelenül az ilyen kereset benyújtásához való joggal (lásd ebben az értelemben: 2010. június 29-i E és F ítélet, C-550/09, EU:C:2010:382, 46. és 48. pont; 2011. február 17-i Bolton Alimentari ítélet, C-494/09, EU:C:2011:87, 22. és 23. pont; 2017. március 28-i Rosneft ítélet, C-72/15, EU:C:2017:236, 67. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 18 Ennélfogva, amennyiben a valamely uniós jogi aktust vitatni szándékozó jogalanyt az EUMSZ 263. cikk negyedik bekezdése alapján kétségtelenül megilleti a keresetőségi jog, e jogalany köteles igénybe vennie az e rendelkezésben foglalt jogorvoslati lehetőséget úgy, hogy keresettel fordul a Törvényszékhez.
- 19 Amint ugyanis a főtanácsnok az indítványának 40–44. pontjában lényegében rámutatott, a megsemmisítés iránti kereset, amely együtt jár a Törvényszék határozatával szembeni fellebbezés benyújtásának lehetőségével, különösen megfelelő eljárási keretet nyújt mind ténybeli, mind jogi kérdések alapos és kontradiktórius vizsgálatához többek között olyan technikai és összetett területeken, mint az állami támogatások területe, amint ez az Európai Községek Elsőfokú Bíróságának létrehozásáról szóló, 1988. október 24-i 88/591/ESZAK, EGK, Euratom tanácsi határozat (HL 1988. L 319., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 1. fejezet, 1. kötet, 181. o.) harmadik preambulumbekkezdéséből kitűnik.
- 20 Ki kell fejteni azonban, hogy e megállapítás nem érinti az előzetes döntéshozatalra utalásnak az Unió bírósági rendszerében játszott szerepét.
- 21 Az EUMSZ 267. cikkben előírt előzetes döntéshozatali eljárás ugyanis közvetlen együttműködést hoz létre a Bíróság és a nemzeti bíróságok között, amelynek keretében ez utóbbiak szigorúan ügyelnek az uniós jog megfelelő alkalmazására és egységes értelmezésére, valamint az e jogrend által a magánszemélyek részére biztosított jogok védelmére (2011. március 8-i 1/09 vélemény, EU:C:2011:123, 84. pont).
- 22 Ebből következik, hogy annak szükségessége, hogy valamely természetes vagy jogi személy valamely uniós jogi aktus jogszerűségének vitatása érdekében az EUMSZ 263. cikk alapján megsemmisítés iránti keresetet nyújtson be akkor, ha minden kétséget kizáróan rendelkezik az e cikk negyedik bekezdése értelmében vett keresetőségi joggal, nem érinti az említett személy azon lehetőségét, hogy az illetékes nemzeti bíróságok előtt vitassa az ezen aktus végrehajtása érdekében hozott nemzeti jogi aktusok jogszerűségét.

- 23 A Bíróság egyébiránt kimondta, hogy amennyiben valamely állami támogatás kedvezményezettje az e támogatást a belső piaccal összeegyeztethetetlennek nyilvánító bizottsági határozattal szemben az EUMSZ 263. cikk hatodik bekezdése által előírt határidőn belül megsemmisítés iránti keresetet nyújtott be a Törvényszékhez, nem tekinthető úgy, hogy e kedvezményezett meg kívánja kerülni e határozat jogerejét, mivel annak érvényességét a kérdést előterjesztő bíróság előtt is vitatja (lásd ebben az értelemben: 2015. március 5-i Banco Privado Português és Massa Insolvente do Banco Privado Português ítélet, C-667/13, EU:C:2015:151, 29. pont).
- 24 Emlékeztetni kell továbbá arra, hogy amikor a nemzeti bíróság előtt folyamatban lévő jogvita eldöntése a Bizottság határozatának érvényességétől függ, a lojális együttműködés követelményéből következik, hogy az említett bizottsági határozattal ellentétes határozat hozatalának elkerülése érdekében a nemzeti bíróságnak fel kell függesztenie az eljárást mindaddig, amíg a megsemmisítés iránti keresetről jogerős határozatot nem hoznak az uniós bíróságok, kivéve ha az eset körülményeiből adódóan úgy véli, hogy indokolt előzetes kérdést feltenni a Bíróságnak a bizottsági határozat érvényességére vonatkozóan (2000. december 14-i Masterfoods és HB ítélet, C-344/98, EU:C:2000:689, 57. pont).
- 25 Megjegyzendő továbbá, hogy a jelen ítélet 19. pontjában említett okokból abban az esetben, amikor egyidejűleg fordulnak a Törvényszékhez megsemmisítés iránti keresettel és a Bírósághoz érvényességre vonatkozó előzetes döntéshozatalra utalással, a megfelelő igazságszolgáltatás elve indokolhatja azt, hogy a Bíróság – amennyiben megfelelőnek tekinti – az Európai Unió Bírósága alapokmánya 54. cikkének harmadik bekezdését alkalmazza annak érdekében, hogy az előtte folyamatban lévő eljárást a Törvényszék előtt indított eljárásra tekintettel felfüggeszse.
- 26 A jelen ítélet 14–19. pontjában szereplő megfontolásokra tekintettel az alapügyben azt a kérdést kell tehát megvizsgálni, hogy az alapeljárás felperesei kétségtelenül rendelkeztek-e keresetelési joggal ahhoz, hogy az EUMSZ 263. cikk alapján a vitatott határozat megsemmisítése iránti keresetet nyújtsanak be a Törvényszékhez (lásd ebben az értelemben: 2017. március 14-i A és társai ítélet, C-158/14, EU:C:2017:202, 66. és 67. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat), és pedig függetlenül attól a kérdéstől, hogy az említett felperesek a Törvényszék előtti keresetindítási határidő lejártát megelőzően nyújtották-e be a keresetüket a nemzeti bíróságokhoz.
- 27 E tekintetben az EUMSZ 263. cikk negyedik bekezdéséből az következik, hogy valamely természetes vagy jogi személy csak akkor indíthat keresetet egy másik személyhez címzett határozat ellen, ha e határozat közvetlenül és személyében érinti őt.
- 28 A jelen ügyben a vitatott határozat 10. cikke kifejezetten előírja, hogy az említett határozat címzettje a Németországi Szövetségi Köztársaság.
- 29 Meg kell azonban állapítani először is, hogy a vitatott határozat 6. és 7. cikke arra kötelezi a Németországi Szövetségi Köztársaságot, hogy a nyújtott összeegyeztethetetlen támogatásokat térítse vissza, így a német hatóságok kötelesek voltak arra – anélkül, hogy bármilyen mérlegelési mozgástérrel rendelkeztek volna –, hogy e támogatásokat a vitatott határozat III. mellékletében meghatározott módokon visszatéríttessék.
- 30 Ennélfogva úgy kell tekinteni, hogy e határozat az alapeljárás felpereseit közvetlenül érinti (lásd ebben az értelemben: 2000. október 19-i Olaszország és Sardegnia Lines kontra Bizottság ítélet, C-15/98 és C-105/99, EU:C:2000:570, 36. pont; 2009. szeptember 17-i Bizottság kontra Koninklijke FrieslandCampina ítélet, C-519/07 P, EU:C:2009:556, 48. és 49. pont; 2014. február 27-i Stichting Woonlinie és társai kontra Bizottság ítélet, C-133/12 P, EU:C:2014:105, 60. és 61. pont).
- 31 Másodszor emlékeztetni kell arra, hogy azon jogalanyok, akik nem címzettjei egy határozatnak, csak akkor állíthatják, hogy személyükben érintettek, ha ez a határozat sajátos jellemzőik vagy egy őket minden más személytől megkülönböztető ténybeli helyzet folytán vonatkozik rájuk, és ezáltal a

címzetthez hasonló módon egyéníti őket (1963. július 15-i Plaumann kontra Bizottság ítélet, 25/62, EU:C:1963:17, 223. o.; 2004. április 29-i Olaszország kontra Bizottság ítélet, C-298/00 P, EU:C:2004:240, 36. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 32 A Bíróság kimondta többek között azt is, hogy ha a megtámadott jogi aktus annak elfogadásakor azonosított vagy azonosítható személyek csoportját érinti a csoport tagjaira jellemző szempontok alapján, e személyeket e jogi aktus azért érintheti személyükben, mert gazdasági szereplők meghatározott köréhez tartoznak (2009. szeptember 17-i Bizottság kontra Koninklijke FrieslandCampina ítélet, C-519/07 P, EU:C:2009:556, 54. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 33 Így a valamely támogatási program keretében nyújtott olyan egyedi támogatások tényleges kedvezményezettjei, amelyek visszatéríttetését a Bizottság elrendelte, e ténynél fogva az EUMSZ 263. cikk negyedik bekezdése értelmében személyükben érintettek. A támogatási programra vonatkozó bizottsági határozatban előírt visszatéríttetési kötelezettség ugyanis kellőképpen egyéníti a szóban forgó program valamennyi kedvezményezettjét, mivel e határozat meghozatalának időpontjától kezdve ki vannak téve a nekik juttatott előnyök visszatéríttetésében megnyilvánuló kockázatnak, ez pedig hátrányosan érinti a jogi helyzetüket (lásd ebben az értelemben: 2011. június 9-i Comitato „Venezia vuole vivere” és társai kontra Bizottság ítélet, C-71/09 P, C-73/09 P és C-76/09 P, EU:C:2011:368, 53. és 56. pont; 2011. december 21-i A2A kontra Bizottság ítélet, C-320/09 P, nem tették közzé, EU:C:2011:858, 58. és 59. pont).
- 34 Nem vitatott, hogy az alapeljárás felperesei vonatkozásában a BAFA olyan egyedi határozatokat hozott, amelyek lehetővé tették számukra, hogy részesüljenek az EEG-pótdíj maximalizálásában.
- 35 Márpedig a Bizottság éppen e maximalizálást minősítette „a belső piaccal összeegyeztethetetlen támogatásnak”, és rendelte el e támogatásnak a vitatott határozatban előírt módokon történő visszatéríttetését.
- 36 Ennélfogva a vitatott határozat az alapeljárás felpereseit nem csupán azért érinti, mert a felperesek az említett határozatban vizsgált támogatási program által érintett energiaágazat részét képező energiaigényes vállalkozások. A felpereseket e határozat személyükben is érinti az e program címen nyújtott támogatás – amelynek visszatéríttetését a Bizottság elrendelte – tényleges kedvezményezettje minőségükben (lásd ebben az értelemben: 2000. október 19-i Olaszország és Sardegna Lines kontra Bizottság ítélet, C-15/98 és C-105/99, EU:C:2000:570, 34. pont; 2004. április 29-i Olaszország kontra Bizottság ítélet, C-298/00 P, EU:C:2004:240, 39. pont).
- 37 A fentiekből következik, hogy az alapeljárás felperesei által a vitatott határozattal szemben benyújtott megsemmisítés iránti kérelem kétségtelenül elfogadható lett volna.
- 38 Kétségtelenül nem vitatott az, hogy az alapeljárás felpereseinek mindegyike megsemmisítés iránti keresetet nyújtott be a Törvényszékhez a Németországi Szövetségi Köztársaság által a megújuló energiaforrásokból előállított villamos energia és az energiaigényes vállalkozások támogatása érdekében hozott intézkedések tárgyában [SA.33995 (2013/C) (korábbi 2013/NN) számú állami támogatás] az EUMSZ 108. cikk (2) bekezdése szerinti hivatalos vizsgálati eljárás megindítását elrendelő 2013. december 18-i C(2013) 4424 final bizottsági határozattal szemben.
- 39 Mivel a vitatott határozat meghozatalával a hivatalos vizsgálati eljárás időközben lezárult, a Törvényszék mindazonáltal a 2015. június 9-i Stahlwerk Bous kontra Bizottság végzésben (T-172/14, nem tették közzé, EU:T:2015:402), a 2015. június 9-i Georgsmarienhütte kontra Bizottság végzésben (T-176/14, nem tették közzé, EU:T:2015:414), a 2015. június 9-i Harz Guss Zorge kontra Bizottság végzésben (T-177/14, nem tették közzé, EU:T:2015:395) és a 2015. június 9-i Schmiedag kontra Bizottság végzésben (T-183/14, nem tették közzé, EU:T:2015:396) megállapította az alapeljárás felperesei által benyújtott keresetek okafigyottságát azzal az indokkal, hogy azok tárgytalanná váltak.

- 40 Egyébiránt e keresetek a kereseti kérelmek kiigazítása iránti kérelmeket is tartalmaztak, amelyeket az alapeljárás felperesei az eljárás folyamán terjesztettek elő, és amelyek arra irányultak, hogy az említett keresetek tárgya kiterjedjen a vitatott határozat megsemmisítésére is. A Törvényszék azonban az előző pontban hivatkozott végzésekben e kérelmeket mint elfogadhatatlanokat elutasította azzal az indokkal, hogy a vitatott határozat nem módosította a jelen ítélet 38. pontjában hivatkozott hivatalos vizsgálati eljárás megindítását elrendelő határozatot, illetve nem lépett annak helyébe, és nem is ugyanaz a tárgya.
- 41 Ezenkívül hangsúlyozni kell, hogy a Törvényszék gondosan járt el, amikor a jelen ítélet 39. pontjában említett végzések 23., illetve 24. pontjában ugyanúgy kifejtette, hogy a vitatott határozat megsemmisítésére irányuló kiigazítási kérelmek elutasítása nem érinti az alapeljárás felpereseinek azon lehetőségét, hogy az említett határozattal szemben keresetet nyújtsanak be.
- 42 Az alapeljárás felperesei azonban nem nyújtottak be újból keresetet a Törvényszékhez.
- 43 A fenti megfontolásokra tekintettel meg kell állapítani, hogy mivel az alapeljárás felperesei kétségtelenül jogosultak voltak arra, hogy az EUMSZ 263. cikk negyedik bekezdése értelmében a vitatott határozattal szemben megsemmisítés iránti keresetet nyújtsanak be, de e jogukkal nem éltek, nem hivatkozhatnak e határozat érvénytelenségére az említett határozat végrehajtása érdekében hozott nemzeti intézkedésekkel szemben a kérdést előterjesztő bírósághoz benyújtott kereseteik alátámasztása érdekében.
- 44 E körülmények között, mivel a vitatott határozat érvényességét a kérdést előterjesztő bíróság előtt nem kérdőjelezték meg eredményesen, a jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelem elfogadhatatlan.

A költségekről

- 45 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (nagytanács) a következőképpen határozott:

A Verwaltungsgericht Frankfurt am Main (Frankfurt am Main-i közigazgatási bíróság, Németország) által a 2016. február 23-i határozattal benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem elfogadhatatlan.

Aláírások